

Skatteministeriet

3. juni 2021
J.nr. 2021 - 4181

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 507 af 7. maj 2021 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S).

Morten Bødskov

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Ministeren bedes oversende følsomhedsberegninger af fordelingskonsekvenser af den vedtagne forhøjelse af tobaksafgifterne, der afspejler de adfærdsændringer, som nedenstående undersøgelser viser. Ministeren bedes derudover kommentere på, hvorvidt de estimerede fordelings effekter af forhøjelsen af tobaksafgifterne skal opdateres i lyset af de nye resultater.

- Sundhedsstyrelsens udgivelse ”Danskernes Rygevaner 2020 – Delrapport 1: Nikotinafhængighed” offentliggjort den 5. marts 2021, der konkluderer, at andelen af personer, der ryger dagligt eller lejlighedsvist er faldet fra 20 pct. i 2019 til 18 pct. i 2020.

- Sundhedsstyrelsens udgivelse ”Danskernes Rygevaner 2020 – Delrapport 2: Rygestop og rygestopadfærd” offentliggjort den 23. april 2021, der konkluderer, at andelen af 15-29 årige, som ryger dagligt eller lejlighedsvist, der angiver økonomi som medvirkende faktor for seneste rygestopforsøg, er steget til 26 pct. i 2020. Blandt rygere generelt er andelen, der peger på økonomi som en medvirkende faktor til et rygestopforsøg steget fra 13 pct. i 2019 til 20 pct. i 2020.

- Kræftens Bekæmpelse og Trygfondens udgivelse ”Røgfri Fremtids Ungeundersøgelse” fra januar 2021, der konkluderer, at andelen af unge, der ryger enten dagligt eller lejlighedsvist er faldet fra 26 pct. til 16 pct. i 2020. For danske 18-19-årige er andelen faldet fra 12 pct. i 2017 til 6 pct. i 2020.

Svar

De fordelingsmæssige konsekvenser, der skønnes som følge af en given lovændring, beregnes med udgangspunkt i den umiddelbare virkning – dvs. før eventuelle adfærdstilpasninger. Det afspejler, at selvom en afgiftsstigning måtte føre til, at en husstand nedbringer sit forbrug af afgiftsvaren, vil der stadig være et vist velfærdstab forbundet med, at husstanden nu har valgt et forbrug, der afviger fra det forbrug, husstanden ville have valgt i fravær af den højere afgift.

Mange afgifter påvirker befolkningens adfærd, hvilket ofte også er hensigten. Eksempelvis har hensigten med at øge tobaksafgifterne netop været at reducere antallet af rygere. Men det, at antallet af rygere faktisk ser ud til at være faldet, efter tobaksafgifterne er forhøjet, påvirker i sig selv ikke de skønnede fordelingsvirkninger af afgiftsforhøjelsen på det tidspunkt, hvor den blev gennemført.

Ændringer over i tid i danske husstandes tobaksforbrug, hvad enten det kan tilskrives ny lovgivning eller en generel trend mod færre rygere, giver ikke anledning til bagudrettet at ændre de skønnede fordelingsvirkninger.

Som beskrevet i svar på *SAU alm. del – spm. 506 (Folketingsåret 2020/21)* baserer Skatteministeriets skøn for fordelingen af tobaksforbruget – og dermed de fordelingsmæssige konsekvenser af ændringer i tobaksafgifterne – sig på Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse.

I Forbrugsundersøgelsen skal de deltagende husstande registrere deres forbrug af dagligvarer i en periode. Skønnene bygger dermed på husstandsspecifikke informationer om danskernes faktisk afholdt forbrug af – i dette tilfælde – tobak. Hvis der over tid sker ændringer i tobaksforbruget, vil det således afspejle sig i det benyttede datagrundlag. Det gælder både ændringer i det samlede tobaksforbrug, andelen af rygere og fordelingen af disse på tværs af indkomstskalaen. Derfor vil ændrede rygevaner kunne have betydning for fordelingsvirkningerne af eventuelle fremtidige ændringer af tobaksafgifterne.